

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมรรถนะของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทรรคนะของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังนี้

1. ทรรคนะ

1.1 ความหมายของทรรคนะ

1.2 ความสำคัญของทรรคนะ

1.3 การประเมินค่าทรรคนะ

2. สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 ความหมายของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 ความสำคัญของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.3 บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. สมรรถนะ

3.1 ความหมายของสมรรถนะ

3.2 ความสำคัญของสมรรถนะ

3.3 ประเภทของสมรรถนะ

3.4 สมรรถนะของผู้เรียน

1) การสื่อสาร

2) การคิด

3) การแก้ปัญหา

4) การใช้ทักษะชีวิต

5) การใช้เทคโนโลยี

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ทรรคนะ

1. ความหมายของทรรคนะ

นักวิชาการได้ให้ความหมายของทรรคนะไว้ดังนี้

มานิตย์ มานิตย์เจริญ (2542, หน้า 419) ได้กล่าวถึงทรรคนะในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานว่า ทรรคนะหมายถึง ความคิดเห็น หรือความเห็น

ซงชัย สันติวงษ์ (2543, หน้า 128) ได้กล่าวถึงความหมายของทรรคนะว่าหมายถึง การแสดงความคิดเห็นพูดคุยร่วมกันของกลุ่มบุคคล การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรม นั้น ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมพัฒนา แก้ไขปัญหาด้วยการจัดการประชุม หรือแต่งตั้งคณะกรรมการ

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2545, หน้า 9) ได้กล่าวถึงความหมายของทรรคนะว่า หมายถึง การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้เกี่ยวข้องมีส่วน ในการทำงานจะทำให้เกิดความรู้สึกเกี่ยวข้องผูกพันกับงาน

จิตต์นภา ศรีไสย์ (2547, หน้า 152) ได้กล่าววาทรรคนะหมายถึง ความคิดเห็นที่ประกอบ ด้วยเหตุผล และยังได้กล่าวถึง โครงสร้างของการแสดงทรรคนะว่าประกอบด้วย 1) ที่มาเป็น เรื่องราวต่าง ๆ อันทำให้เกิดการแสดงทรรคนะ 2) ข้อเสนอแนะหรือข้อเท็จจริงหลักการ รวมทั้ง ทรรคนะและมติของผู้อื่นที่ผู้แสดงทรรคนะนำมาใช้เพื่อประกอบเหตุผลสนับสนุนข้อสรุป และ3) ข้อสรุปเป็นสาระสำคัญที่สุดของทรรคนะ อาจเป็นข้อเสนอแนะข้อวินิจฉัย

ฮิลการ์ต (Hilgard, 1992, p.626) ได้กล่าวถึงความหมายของทรรคนะว่า หมายถึง การพิจารณาตัดสินหรือความเชื่อที่นำไปสู่การคาดคะเนหรือการแปลผลในพฤติกรรมของบุคคล ต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ

เทอร์สโตน (Thurstone, 1977, p.77) ได้กล่าวถึงความหมายของทรรคนะว่าหมายถึง การแสดงออกทางด้านผลรวมของความโน้มเอียง ความรู้สึกและอคติอาจเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้น ในใจมาก่อนหรืออาจเป็นความคิดความเชื่อหรือการลงความเห็นของมนุษย์ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

จากความหมายของทรรคนะสรุปได้ว่า ทรรคนะหมายถึงความคิดเห็น เป็นความรู้สึก ของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการ แสดงความคิดเห็น ความคิดเห็นที่ประกอบด้วยเหตุผล ข้อเสนอแนะข้อวินิจฉัย ประเมินค่าการ พิจารณาตัดสินหรือความเชื่อที่นำไปสู่การคาดคะเนหรือการแปลผลเพื่อให้ผู้อื่นยอมรับ

2. ความสำคัญของทรรคนะ

นักวิชาการ ได้ กล่าวถึงความสำคัญของทรรคนะไว้ดังนี้

อำนาจ สิทธิแสง (2543, หน้า 41) ได้กล่าวถึงความสำคัญเกี่ยวกับทรรคนะไว้ว่า การมีทรรคนะในทางบวกจะทำให้งานประสบความสำเร็จโดยการมีส่วนร่วมได้แก่ 1) มีความคิดเห็น ตระหนักถึงความสำคัญ 2) การวางแผน 3) การกำหนดยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงาน 4) การ ปฏิบัติงาน 5) การประเมินผล และ6) การรับผิดชอบ

ศุภร เสรีรัตน์ (2544, หน้า 164-165) ได้กล่าวถึงความสำคัญเกี่ยวกับทรรคนะไว้ว่า ทำให้เกิดความเชื่อ ความคิดเห็น ความรู้สึก ความโอนเอียงและการมีอคติอาจออกมาในแง่ ทางบวกหรือทางลบ เป็นการทำให้เกิดความรู้ ความรู้สึกและพฤติกรรมกระทำ

ไพรัช อรรถกามานนท์, และมัทนา โชควรวัฒนกร (2546, หน้า 58) ได้กล่าวถึง ความสำคัญเกี่ยวกับทรรคนะไว้ว่า ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองในการพัฒนา

การศึกษา 1) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน 2) การสร้างสัมพันธภาพที่เหมาะสม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และ3) ทำให้เกิดความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพ

โคลาซา (Kolasa, 1994, p. 386) กล่าวถึงทัศนะเป็นความคิดเห็นการแสดงออกของแต่ละคนในการที่พิจารณาข้อเท็จจริง มีความสำคัญในการประเมินค่ากิจกรรมก่อนที่จะตัดสินใจ

จากความสำคัญของทฤษฎีที่สรุปได้ว่า กลุ่มบุคคลมีทฤษฎีในทางบวกจะเกิดความสำคัญคืองานประสบความสำเร็จโดยการมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารงาน ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองในการเรียนของนักเรียนและพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ

3. การประเมินค่าทฤษฎี

หน่วยงานทางการศึกษาและนักวิชาการได้กล่าวถึงการประเมินค่าทฤษฎีไว้ดังนี้

พรทิพย์ แฟงสุต (2540, หน้า 20) กล่าวถึงการประเมินทฤษฎีว่าการใช้ภาษานับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดในการแสดงทฤษฎี หากใช้ผิดจะทำให้ ผู้รับสารเข้าใจว่าสารที่ส่งนั้นไม่ใช่ทฤษฎี เป็นการเสนอข้อเท็จจริง หรือเป็นการบอกกล่าวเท่านั้น การใช้ภาษาจึงควรมีความแจ่มแจ้ง ชัดเจน ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการและเหมาะสมกับระดับการสื่อสาร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548, 132-133) ได้กล่าวถึง แนวทางในการประเมินค่าไว้ว่า 1) มีประโยชน์ในลักษณะสร้างสรรค์ 2) มีความน่าเชื่อถือสมเหตุสมผล ข้อสนับสนุนต้องมีน้ำหนักที่จะทำให้น่าเชื่อถือและยอมรับ 3) เหมาะสมกับกาลเทศะมีความพอดีไม่มากเกินไปและเหมาะสมกับสภาพ

สวางค์ ดำเนินสวัสดิ์ (2551, หน้า 349) ได้กล่าวถึงแนวทาง ในการประเมินค่าไว้ว่า 1) ก่อให้เกิดประโยชน์และก่อให้เกิดสิ่งแปลกใหม่ 2) มีข้อสนับสนุนมีน้ำหนักพอที่จะทำให้อธิบายน่าเชื่อถือ 3) การแสดงทฤษฎีจะต้องพิจารณาด้วยว่า ทฤษฎีนั้นใช้แสดงได้เหมาะสม

ภูวนัย วรณสอน (2552, พงศกัณณ,3) ได้กล่าวถึงการประเมินค่าทฤษฎีไว้ว่า 1) ทฤษฎีที่ดีควรก่อให้เกิดประโยชน์ และก่อให้เกิดสิ่งแปลกใหม่ ที่นำไปใช้ประโยชน์ได้ ขณะเดียวกันก็คงสิ่งดีงามของสังคมไว้ 2) ทฤษฎีที่ดีจะต้องมีข้อสนับสนุนที่มีน้ำหนักพอที่จะทำให้อธิบายน่าเชื่อถือ 3) จะต้องมีความเหมาะสมกับผู้รับสารและกาลเทศะ

นวัตร พัทธพงศ์ ฉันทชนกิจ (2552, พงศกัณณ,3) ได้กล่าวถึงการประเมินค่าทฤษฎีไว้ว่า การประเมินทฤษฎีที่ดีควรมีประโยชน์ในทางสร้างสรรค์ มีความสมเหตุสมผล และมีความเหมาะสมกับผลรับสารและกาลเทศะ

สรุปได้ว่าการประเมินค่าทฤษฎี ทำให้เกิดประโยชน์ในลักษณะสร้างสรรค์ มีความน่าเชื่อถือ สมเหตุสมผลทำให้น่าเชื่อถือ และยอมรับเหมาะสมกับกาลเทศะมีความพอดีไม่มากเกินไป มีข้อสนับสนุนมีน้ำหนักพอที่จะทำให้อธิบายน่าเชื่อถือ การแสดงทฤษฎีจะต้องพิจารณาด้วยว่า ทฤษฎีนั้นใช้ให้เหมาะสมกับบุคคลและโอกาส

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ความหมายของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

นักวิชาการและหน่วยงานทางการศึกษาได้ให้ความหมายของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้
 วิทย์ เทียงบูรณธรรม (2545, หน้า 759) ได้กล่าวถึงสถานศึกษาหมายถึง โรงเรียน
 สถาบันการศึกษา ระบบการศึกษาและการเรียนการสอน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 3) ได้กล่าวถึงพระราชบัญญัติ
 การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 4 การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา
 สถานศึกษาเป็นสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียน วิทยาลัย สถาบัน หน่วยงาน
 การศึกษา หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือเอกชนที่มีอำนาจหน้าที่ มีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา
 และสถานศึกษาขั้นพื้นฐานหมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546, หน้า 1117) ให้ความหมาย
 ของคำว่าสถาน หมายถึง ที่ตั้ง ประการ ความเป็นไป ความเป็นอยู่ ศึกษาหมายถึง การเล่าเรียน
 ผูกฝน และอบรม รวมความว่าสถานศึกษาหมายถึง ที่ตั้งหรือบริเวณที่ใช้เพื่อการเล่าเรียนฝึกและ
 อบรมโดยมีบุคลากรที่ทำหน้าที่บริหาร สนับสนุนและจัดการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550ก, หน้า 24) สถานศึกษา หมายถึง
 สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานหมายถึง โรงเรียน สถาบันการศึกษา
 ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยจัดการเรียนการสอนในระดับก่อนอุดมศึกษา

2. ความสำคัญของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

หน่วยงานทางการศึกษาได้ให้ความหมายของสำคัญของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 และสถานศึกษาไว้ดังนี้

กรมวิชาการ (2540, หน้า 4) กล่าวว่า สถานศึกษามีความสำคัญในการ ให้การศึกษา
 แก่คนในชุมชนซึ่งมีความสำคัญคือเป็นแหล่งรวมวิทยากรต่าง ๆ ของชุมชนเป็นแหล่งศูนย์รวม
 ความร่วมมือของชุมชนและให้บริการในด้านต่าง ๆ

รุ่งทิพย์ ดั่งพานิชวงศ์ (2551, หน้า,16) กล่าวว่า สถานศึกษามีความสำคัญในการ
 จัดการศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนดไว้ โดยจัดการเรียนการสอนวิชาสาระการเรียนรู้
 ต่าง ๆ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 4) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 เป็นสถานที่พัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่สมดุลทั้งทางร่างกาย ความรู้
 คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย

จากความสำคัญของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสรุปได้ว่า เป็นแหล่งรวมวิทยากร ต่าง ๆ
 เป็นแหล่งศูนย์รวมความร่วมมือของชุมชนและให้บริการเป็นสถานที่พัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็น

กำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งทางร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความ เป็นพลเมืองที่ดี เป็นบุคคลที่ดีมีคุณภาพช่วยพัฒนาประเทศชาติในอนาคต

3. บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

หน่วยงานทางการศึกษาได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ดังนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 32) ได้กล่าวถึง ขอบข่ายหน้าที่ของสถานศึกษาโดย ดำเนินการบริหารงาน 4 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 9-16) กล่าวถึงหน้าที่ของ สถานศึกษาดังนี้ 1) จัดทำนโยบายแผนพัฒนาสถานศึกษา 2) จัดตั้งงบประมาณ 3) พัฒนา หลักสูตร 4) จัดการเรียนการสอน 5) ออกระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ 6) กำกับติดตามประเมินผล 7) ประสานงานและระดมทรัพยากร 8) จัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 9) ส่งเสริม ความเข้มแข็งในชุมชน และ 10) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจกรรมภายในสถานศึกษา ตามที่ ได้รับมอบหมายและตามที่กฎหมายกำหนด

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552, หน้า 7) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ใน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาจะต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียน ให้มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริตมีวินัย ใฝ่รู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นใน การทำงาน รักความเป็นไทยและมีจิตสาธารณะ

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า สถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาได้แก่ การบริหารงานทั้ง 4 งาน งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคลและงานบริหารทั่วไป หน่วยงานต้นสังกัดได้กำหนดรายละเอียดแยกย่อยในแต่ละงาน โดยจุดประสงค์ในการพัฒนา พัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งทางร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความ เป็นพลเมืองที่ดี เป็นบุคคลที่ดีมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

สมรรถนะ

1. ความหมายของสมรรถนะ

นักวิชาการได้ให้ความหมายของทรรคนะไว้ดังนี้

จิตติพัฒน์ พิษณุธาดาพงศ์ (2551, ธันวาคม 9) กล่าวว่า สมรรถนะหมายถึง ศักยภาพ ความสามารถ ซึ่งความสามารถหรือเรียกทับศัพท์ว่า คอมพิเทนท์

วัฒนา พัฒนพงศ์ (2547, หน้า 33) กล่าวว่า สมรรถนะหมายถึงระดับของ ความสามารถในการปรับและใช้กระบวนการคิด ทักษะการตัดสินใจ ความรู้ และทักษะ เพื่อการ ปฏิบัติงานให้เกิดคุณภาพ ประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในองค์การ บุคลากรทุกคนควรมีความสามารถพื้นฐานในหน้าที่เหมือนกันครบถ้วนและเท่าเทียมกัน และ

ควรพัฒนาตนเองให้มีความสามารถพิเศษที่แตกต่างกันออกไปนอกเหนือจากความสามารถของงานในหน้าที่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพระดับความสามารถทางอารมณ์ และสติปัญญา

ซูซัย สมितिโกร (2550, หน้า 3) กล่าวว่า สมรรถนะหมายถึงคุณลักษณะของบุคคลเปรียบเสมือนภูเขาน้ำแข็งที่ลอยอยู่ในน้ำโดยมีส่วนหนึ่งเป็นส่วนน้อยลอยอยู่เหนือน้ำซึ่งสามารถสังเกตและวัดได้ง่าย ได้แก่ ความรู้สาขาต่างๆ ที่ได้เรียนมา (knowledge) และส่วนของทักษะ ได้แก่ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญพิเศษด้านต่างๆ (skill) สำหรับ ส่วนของภูเขาน้ำแข็งที่จมอยู่ใต้น้ำซึ่งเป็นส่วนที่มีปริมาณมากกว่านั้น เป็นส่วนที่ไม่อาจสังเกตได้ชัดเจนและวัดได้ยากกว่า และเป็นส่วนที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม บุคคลมากกว่า ได้แก่ บทบาทที่แสดงออกต่อสังคม (social role)

พริยะ อนุกุล (2551, ธันวาคม 8) กล่าวว่า สมรรถนะของกรมการแพทย์หมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งจำเป็นต้องมีการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้เรียบร้อย

จากความหมายของสมรรถนะสรุปได้ว่า หมายถึง คุณลักษณะความสามารถของผู้เรียนที่แสดงออกมา สามารถวัด สังเกตได้ว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทักษะและลักษณะอื่น ๆ ที่โดดเด่นมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของสังคม

2. ความสำคัญของสมรรถนะ

นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของสมรรถนะไว้ดังนี้

พริยะ อนุกุล (2551, ธันวาคม 8) กล่าวว่าความสำคัญของสมรรถนะไว้ 5 ข้อ ได้แก่

1) เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่น่ามาเป็นพื้นฐานจัดทำระบบวางแผนแนวทางในทางการพัฒนาองค์กรให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าหมาย 2) เป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ 3) เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถของบุคคลในองค์กรอย่างมีระบบต่อเนื่อง 4) เป็นมาตรฐานการแสดงผลพฤติกรรมการทำงานที่ดีของบุคลากร และ 5) เป็นพื้นฐานของระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลในด้านต่าง ๆ ขององค์กร

กรมการปกครอง (2551, ธันวาคม 9) กล่าวว่าความสำคัญของสมรรถนะ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ใช้ในการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรเข้าทำงาน 2) การพัฒนาทรัพยากรบุคคล 3) การประเมินผลงาน 4) การบริหารผลตอบแทน และ 5) การบริหารผลงาน

อมรา อิศระชาญพานิช (2551, ธันวาคม 9) กล่าวว่า สมรรถนะมีความสำคัญคือ เป็นเครื่องมือช่วยแปลงวิสัยทัศน์ พันธกิจและ ยุทธศาสตร์ขององค์กรมาสู่กระบวนการบริหารคน เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถ

โสภา อิศระณรงค์พันธ์ (2551, ธันวาคม 9) กล่าวว่า สมรรถนะมีความสำคัญคือ ส่งผลให้โรงพยาบาลทุกแห่งให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพ ก่อให้เกิดการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล รวมทั้งการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดขององค์กร เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐแนวใหม่ซึ่ง

กำหนดในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาข้าราชการโดยยึดหลักสมรรถนะ (competency) และการพัฒนาศักยภาพ (capability) เพื่อให้ข้าราชการเป็นผู้ปฏิบัติงานที่ทรงความรู้ (knowledge worker) และการที่องค์กรจะสามารถปรับตัวเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

พิชชา ถนอมเสียง (2551, ธันวาคม 22) ได้อ้างแนวคิดของ สมโภชน์ นพคุณ ถึง ความสำคัญของสมรรถนะไว้ดังนี้ 1) เป็นเครื่องมือช่วยเชื่อมโยงกลยุทธ์ขององค์กรสู่ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงาน 2) พนักงานจะประพฤติปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกับองค์กร 3) มีเกณฑ์มาตรฐานในการวัดผลงานอย่างเป็นระบบและเป็นมาตรฐานสากล 4) เพิ่มประสิทธิภาพในการจำแนกและคัดสรรบุคลากรที่ดีและเหมาะสม 5) มีเกณฑ์การวัดระดับจุดแข็ง จุดอ่อน ขององค์กร 6) ช่วยชี้ให้เห็นภาพของอัตรากำลัง 7) เป็นปัจจัยส่งเสริมให้พนักงานสามารถประสบความสำเร็จในสายอาชีพได้ 8) เป็นแผนงานหนึ่งในการพัฒนาองค์กร

จากความสำคัญของสมรรถนะสรุปได้ว่า เป็นเครื่องมือช่วยแปลง วิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ขององค์กรมาสู่กระบวนการบริหารคนเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถในองค์กรอย่างมีทิศทาง และต่อเนื่องมีมาตรฐานพฤติกรรมที่ดีในการทำงาน ซึ่งสามารถนำไปใช้วัดและประเมินคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรที่กำหนดก็จะทำให้เป็นคนมีคุณภาพสามารถช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นได้ อยู่ร่วมกับคนอื่น ๆ ในสังคมได้ เป็นพลเมืองดีเป็นประโยชน์และช่วยพัฒนาประเทศต่อไป

3. ประเภทของสมรรถนะ

นักวิชาการได้กล่าวถึงประเภทของสมรรถนะไว้ดังนี้

เทียน ทองแก้ว (2551, ธันวาคม 9) ได้กล่าวถึงประเภทของสมรรถนะ 5 ประเภท

1. สมรรถนะส่วนบุคคล (personal competencies) หมายถึง สมรรถนะที่แต่ละคนมีความสามารถเฉพาะตัว คนอื่นไม่สามารถลอกเลียนแบบได้ เช่น ความสามารถของนักดนตรี นักกายกรรม และนักกีฬา เป็นต้น ลักษณะเหล่านี้ยากที่จะเลียนแบบ หรือต้องมีความพยายามสูงมาก

2. สมรรถนะเฉพาะงาน (job competencies) หมายถึง สมรรถนะของบุคคลกับการทำงานในตำแหน่ง หรือบทบาทเฉพาะตัว เช่น อาชีพนักสำรวจ ก็ต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ตัวเลข การคิดคำนวณ ความสามารถในการทำบัญชี เป็นต้น

3. สมรรถนะองค์การ (organization competencies) หมายถึง ความสามารถพิเศษเฉพาะองค์การ หน่วยงาน

4. สมรรถนะหลัก (core competencies) หมายถึงความสามารถสำคัญที่บุคคลต้องมีหรือต้องทำเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เช่น พนักงานเลขานุการสำนักงานต้องมีสมรรถนะหลัก คือการใช้คอมพิวเตอร์ได้สามารถติดต่อประสานงานได้ดีผู้จัดการบริษัท ต้องมีสมรรถนะหลัก ได้แก่ การสื่อสาร การวางแผน และการบริหารจัดการ

5. สมรรถนะในงาน (functional competencies) หมายถึง ความสามารถของบุคคล ตามหน้าที่ที่รับผิดชอบตำแหน่งหน้าที่อาจเหมือนกันแต่ความสามารถตามหน้าที่ต่างกัน

กรมการปกครอง (2551, ธันวาคม 9) ได้กล่าวถึงของสมรรถนะออกเป็น 2 กลุ่มดังนี้

1. สมรรถนะพื้นฐานหรือสมรรถนะหลัก (threshold/core competency) เป็นความรู้ หรือทักษะพื้นฐานที่ผู้ปฏิบัติงานทุกคนจำเป็นต้องมีเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้

2. สมรรถนะอื่น ที่ไม่ใช่สมรรถนะพื้นฐานหรือสมรรถนะหลัก เป็นสมรรถนะที่แยก ความแตกต่าง (differentiating competency) ได้แก่ ปัจจัยต่างๆ ที่ผู้ปฏิบัติงานที่ดีมีแต่ผู้ปฏิบัติงาน ปานกลางไม่มี สมรรถนะนี้จึงเป็นสิ่งที่บอกความแตกต่างระหว่างผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานดี และผู้ ที่มีผลการปฏิบัติงานปานกลาง

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2547, หน้า 24) กล่าวถึงองค์ประกอบหลัก ของสมรรถนะเป็นความสามารถที่จะกระทำได้มี 3 ประการได้แก่ 1) ความรู้ เป็นส่วนประกอบ หลักของสมรรถนะประกอบไปด้วย ความรู้ทั่วไป ความรู้เฉพาะทางและความรู้เชิงกระบวนการ 2) ทักษะเป็นความสามารถพื้นฐาน ฝีมือหรือการกระทำ ที่ใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จและ 3) เจตคติเป็นลักษณะนิสัยหรือบุคลิกภาพที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงาน

พิริยะ อนุกุล (2551, ธันวาคม 8) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของสมรรถนะ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะเป็นความสามารถในการปฏิบัติงานทั้งทางด้านร่างกายและทางสมอง 2) ความรู้ เป็นข้อมูลเนื้อหาของวิชาชีพที่จะปฏิบัติงานได้สำเร็จ 3) คุณลักษณะประกอบด้วยแรงจูงใจ อุปนิสัย ทักษะคิดและค่านิยม

อมรา อิศระชาญพานิช (2551, ธันวาคม 9) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของสมรรถนะมี 3 ประเภทได้แก่ 1) ความรู้ 2) ทักษะ และ 3) คุณลักษณะเชิงพฤติกรรม

จากสมรรถนะพอสรุปได้ว่ามีองค์ประกอบ 3 ประเภทได้แก่ 1) ความรู้เป็นสาระสำคัญ 2) ทักษะคือความชำนาญเป็นสิ่งที่ต้องการให้ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 3) คุณลักษณะเชิงพฤติกรรม ประกอบด้วยแรงจูงใจ อุปนิสัยและค่านิยม ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะศึกษา สมรรถนะของผู้เรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ 1) การสื่อสาร 2) การคิด 3) การแก้ปัญหา 4) การใช้ทักษะชีวิต และ 5) การใช้เทคโนโลยี

4. สมรรถนะของผู้เรียน

4.1 การสื่อสาร

4.1.1 ความหมายของการสื่อสาร

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการสื่อสารไว้ดังนี้

วิรัช สงวนวงศ์วาน (2547, หน้า 3) กล่าวว่า การสื่อสารหมายถึงบุคคลมีความสัมพันธ์กันในด้านข้อมูลข่าวสารและด้านการตัดสินใจ

กิดานันท์ มลิทอง (2548, หน้า 34) กล่าวว่า การสื่อสารหมายถึง การถ่ายทอดเรื่องราว แลกเปลี่ยนความคิด การแสดงออกของความคิดและความรู้สึกตลอดจนรวม

ไปถึง ระบบเพื่อการสื่อสารติดต่อข้อมูลซึ่งกันและกันโดยผ่านข้อมูลข่าวสาร สัญลักษณ์ต่าง ๆ

ณัฐพันธุ์ เขจรนันท์ (2551, หน้า 178) กล่าวว่า การสื่อสารหมายถึงการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูลข่าวสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับ

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551, หน้า 4) กล่าวว่า การสื่อสารหมายถึงการทำให้เกิดความเข้าใจระหว่างกัน โดยเป็นกระบวนการถ่ายทอดระหว่างมนุษย์โดยใช้ภาษาสื่อสาร

จุฑาพรรษ์ (จามจุรี) ผดุงชีวิต (2551, หน้า 34) กล่าวว่า การสื่อสาร หมายถึงกระบวนการซึ่งปัจเจกแต่ละบุคคลในบริบทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเครือข่าย องค์กรและสังคม ชุมชน มีปฏิสัมพันธ์ตอบสนองและสร้างข้อมูลข่าวสารเพื่อจะปรับตัวเองให้เข้ากับบริบทหรือสภาพแวดล้อม และผู้อื่นในสังคม

จากการสื่อสารสรุปได้ว่าหมายถึงกระบวนการที่ความคิดหรือข่าวสารส่งจากแหล่งสารไปยังผู้รับสารด้วยเจตนาที่จะเปลี่ยนพฤติกรรมบางประการของผู้รับสาร ถ่ายทอดเรื่องราวแลกเปลี่ยนความคิด การแสดงออกของความคิดและความรู้สึกตลอดจนรวมไปถึงระบบเพื่อการสื่อสารติดต่อข้อมูลซึ่งกันและกันโดยผ่านข้อมูลข่าวสาร สัญลักษณ์และเครื่องหมายต่าง ๆ ทำให้สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้ดี

4.1.2 ความสำคัญของการสื่อสาร

นักวิชาการ และหน่วยงานทางการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของการสื่อสารไว้ดังนี้

รุ่ง แก้วแดง (2546, หน้า 186) ได้ให้ความสำคัญของการสื่อสารว่าผู้บริหารต้องมองว่าทุกคนเป็นเครือข่ายมากกว่าเป็นผู้ใต้บังคับบัญชา ต้องสร้างความสัมพันธ์เพื่อประสิทธิภาพในความสำเร็จในการจัดการศึกษา

บำเรอ จรเกตุ (2548, หน้า 54) กล่าวว่า การสื่อสารเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เป็นการทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะในสถานศึกษาผู้บริหารต้องนำมาใช้ การสื่อสารที่ดีจะทำให้ผลการบริหารงานมีประสิทธิภาพ

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2548, หน้า 53) กล่าวว่า การสื่อสารเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนต้องใช้ในการชีวิตประจำวันในการทำงานร่วมกัน เกิดความสำเร็จของงาน

มหาวิทยาลัยศรีปทุม (2551, ธันวาคม 12) กล่าวถึงความสำคัญในการสื่อสารมี 3 ด้านได้แก่ 1) ด้านสังคมจะทำให้เกิดความเข้าใจอย่างมีระเบียบอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในสังคม 2) ความสำคัญต่ออุตสาหกรรมและธุรกิจเป็นเครื่องมือการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการโฆษณา และ 3) ด้านการปกครอง เป็นกลไกการกระจายข่าวสารต่าง ๆ สู่ผู้ปกครองให้เข้าใจตรงกันและรับทัศนคติของผู้ถูกปกครอง

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551, หน้า 5) กล่าวถึงความสำคัญของการสื่อสาร 3 ด้านได้แก่ 1) ก่อให้เกิดการประสานสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลและสังคม 2) พัฒนาความเจริญก้าวหน้าทั้งตัวบุคคลและสังคม และ 3) สืบทอดวัฒนธรรมประเพณี

จากความสำคัญของการสื่อสารสรุปได้ว่า 1) ทำให้มนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข ตามกฎเกณฑ์ที่ตกลงกันเป็นที่ยอมรับและปฏิบัติต่อกัน 2) มีความสำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์ 3) มีความสำคัญในการทำธุรกิจและอุตสาหกรรมของประเทศ โฆษณาสินค้า ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข่าวสาร ลดความขัดแย้ง 4) มีความสำคัญการปกครอง สร้างความเป็นระเบียบในสังคมที่จะต้องให้ประชาชนรับทราบใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานของรัฐ 5) มีความสำคัญต่อการเมืองระหว่างประเทศทำให้ติดต่อข่าวสาร สะดวกรวดเร็ว และ 6) มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จากการสื่อสารของครูและนักเรียนซึ่งกันและกันในการสื่อสารโดยใช้สื่อและเทคโนโลยีช่วยสอน

4.1.3 ประเภทของการสื่อสาร

1) ทักษะการฟัง

สถาบันราชภัฏจันทรเกษม (2540, หน้า 10) กล่าวว่า การฟัง เป็นการได้ยินอย่างรู้เรื่องเข้าใจความหมายของการได้ยินตรงตามจุดประสงค์ของผู้ประสงค์เสียง

พ็อน เปรมพันธ์ (2542, หน้า 46) กล่าวว่า เป็นกระบวนการรับสารของมนุษย์โดยอาศัยประสาทหูรับเสียง และสามารถรับรู้และเข้าใจความหมายของเสียง

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 38) ได้กล่าวไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ถึงการฟัง การดู และการพูดว่านักเรียนจะต้องมีทักษะการฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ ว่าควรเชื่อในสิ่งที่ฟังอย่างมีเหตุผล

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551, หน้า 46) กล่าวว่า การฟังเป็นความเข้าใจของผู้ฟังต่อสารที่ได้รับการได้ยิน สิ่งสำคัญคือผู้ฟังต้องทำความเข้าใจกับความหมายของสารที่ผู้พูดต้องการสื่อให้ถูกต้อง

จากทักษะการฟังสรุปได้ว่า หมายถึงเป็นการได้ยินอย่างรู้เรื่องเข้าใจโดยได้รับการสื่อสารจากผู้พูดแล้วแปลความหมายเข้าใจตรงกัน ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนโดยเฉพาะกลุ่มสาระภาษาไทยสอนทักษะการฟังนักเรียนมีทักษะการฟังโดยมีมารยาทในการฟัง การเลือกฟังและเลือกดูสิ่งที่เป็นความรู้และความบันเทิง การจับใจความจากการฟัง และดูอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม

2) ทักษะการพูด

รัญจิตร แก้วจำปา (2544, หน้า 19) ได้ให้ความหมายของการพูดว่าเป็นการส่งสารโดยใช้เสียงและกริยาท่าทางเป็นสื่อให้ผู้ฟังได้เข้าถึงและรับรู้

ปรัชญา อาภากุล และกาญจนา นันทน์ รัตนแสนวงศ์ (2542, หน้า 11) กล่าวว่า การพูดหมายถึง การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก อารมณ์ ทัศนคติ ประสบการณ์และอื่น ๆ ไปยังผู้ฟังโดยผ่านทางถ้อยคำ สีหน้า แววตา รวมทั้งน้ำเสียง

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551, หน้า 164) กล่าวว่า การพูดหมายถึงการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก หรือข้อมูลอื่นใดที่ผู้พูดต้องการจะนำเสนอโดยการใช้เสียง สีสหน้า ท่าทางถ่ายทอดสารต่าง ๆ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 38) ได้กล่าวไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในการพัฒนาทักษะการพูดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนจะต้องพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวอย่างเป็นเหตุผล การพูดในโอกาสต่างๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการและการพูดเพื่อโน้มน้าวจิตใจ

จากทักษะการพูดสรุปได้ว่า หมายถึง ผู้พูดมีความสามารถส่งสารโดยใช้เสียงให้ผู้ฟัง โดยใช้เสียงและกริยาท่าทางเป็นสื่อ ผู้ฟังจะเข้าใจชัดเจนหรือไม่ขึ้นอยู่กับน้ำเสียงความชัดเจนท่าทางประกอบ และศิลปะการพูด

3) ทักษะการอ่าน

ศิวกันท์ ปทุมสูตร (2540, หน้า 13) กล่าวว่า การอ่านเป็นการออกเสียงตามตัวหนังสือเพื่อให้ได้ความหรือเข้าใจความเพื่อสื่อความตามหนังสือนั้น

กรมวิชาการ (2544, หน้า 14) กล่าวว่า การพัฒนาการอ่านในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนจะต้องได้รับการพัฒนาการอ่านออกเสียงและการอ่านในใจ การอ่านออกเสียงได้แก่ 1) อ่านร้อยแก้ว ร้อยกรอง ทำนองเสนาะ ท่องบทอาขยาน บทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง 2) การอ่านในใจได้แก่การอ่านเร็วจับใจความโดยใช้บริบทในการอ่านถ้อยคำสำนวนโวหาร บรรยาย อภิปราย พรรณา อุปมาและสาธก การเล่าเรื่อง

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 1364) ได้ให้คำจำกัดความของการอ่านในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ไว้ว่า อ่านว่าตามตัวหนังสือ ถ้าอ่านออกเสียงด้วยเรียกว่าอ่านออกเสียง ถ้าไม่ต้องอ่านออกเสียงเรียกว่าอ่านในใจ

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551, หน้า 87) กล่าวว่า การอ่านคือการทำ ความเข้าใจและการแปลความหมายจากลายลักษณ์อักษรที่ปรากฏอย่างต้องแท้ รวมถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องที่มีความหมายปรากฏรวมกับลายลักษณ์อักษรด้วย

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 38) ได้กล่าวไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในการพัฒนาทักษะการอ่านว่า นักเรียนจะต้องอ่านออกเสียงคำและประโยค อ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ อ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจและสังเคราะห์สิ่งที่อ่านนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

จากความหมายของทักษะการอ่านสรุปได้ว่า การอ่านจะเป็นการออกเสียงหรืออ่านในใจก็ได้ ที่ทำให้ผู้อ่านมีความรู้ความเข้าใจจากเอกสารนั้น สามารถรับรู้และเข้าใจ ความรู้จากสื่อชนิดต่างๆ โดยการอ่านคิดและสรุปวิเคราะห์สังเคราะห์มาปรับปรุงพัฒนาตนเอง

4) ทักษะการเขียน

หรรษา ผลาทร (2542, หน้า 2) ได้กล่าวการเขียนว่า เป็นกระบวนการแสดงความรู้สึกนึกคิด ออกมาเป็นสัญลักษณ์เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจความคิดของผู้เขียน

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551, หน้า 203) ได้กล่าวการเขียนว่า การเขียนคือกระบวนการถ่ายทอดสาร อันได้แก่ ความรู้ ความรู้สึก ความคิด ที่ต้องการจะถ่ายทอดไปสู่ผู้อ่านโดยใช้สัญลักษณ์อักษรที่เป็นสื่อที่จะส่งสารอันมีความหมายไปยังผู้รับสาร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 37) ได้กล่าวถึงทักษะการเขียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยหมายถึงการเขียนสอดคล้องตามอักขรวิธี เขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียนซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงาน การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์และเขียนเชิงสร้างสรรค์

สรุปทักษะการเขียนเป็นกระบวนการแสดงความรู้สึกนึกคิดโดยการเขียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความรู้สึก ความคิดไปสู่ผู้อ่าน ซึ่งครูจะต้องพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะในการเขียน สอดคล้องตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียนซึ่งรวมถึง การเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์และเขียนเชิงสร้างสรรค์

จากการสื่อสารสรุปได้ว่าหมายถึง กระบวนการที่ความคิดหรือข่าวสาร ถูกส่งจากแหล่งสารไปยังผู้รับสาร ด้วยเจตนาที่จะเปลี่ยนพฤติกรรมบางประการของผู้รับสาร การฟัง พูดอ่านและเขียน สถานศึกษาจะต้องพัฒนาสมรรถนะนักเรียนด้านการสื่อสารโดยเฉพาะวิชาภาษาไทยและบูรณาการทุกกลุ่มสาระได้แก่ 1) มารยาทในการฟังและเลือกรับข่าวสาร 2) การพูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้เหมาะสมกับกาลเทศะ 3) การมีวิจาร์ณญาณเลือกชมและดูที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย 4) มีมารยาทในการฟังและสนทนาแสดงความคิดเห็น 5) สื่อสารการพูดเจรจาต่อรองเพื่อลดปัญหาความขัดแย้ง 6) เจรจาให้ผู้อื่นยินยอมโดยใช้เทคนิคการพูดการกล่าว แสดงความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ 7) พูดปฏิบัติในการถูกเพื่อนชักชวนไปในทางไม่เหมาะสมและ 8) การพัฒนาทักษะด้านการเขียนสื่อความ ซึ่งจำเป็นที่จะต้องใช้ในชีวิตประจำวันให้เหมาะสม

4.2 การคิด

4.2.1 ความหมายของการคิด

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการคิดไว้ดังนี้

ทิตนา แคมมณี (2544, หน้า 4) กล่าวว่า การคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณคือการแก้ปัญหา สามารถวิเคราะห์ปัญหาได้ต่อจากนั้นคือพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องและตัดสินใจได้

วราภรณ์ ไบภักดี (2547, หน้า 7) กล่าวว่า การคิดหมายถึง การที่สมองจัดกระทำข้อมูลและสามารถเข้าถึงข้อสรุปที่ถูกต้องจากข้อมูลที่ถูกจัด เป็นกิจกรรมของสมองที่ช่วยในการค้นหาคำตอบ การหาความหมาย การแก้ปัญหา ตัดสินใจ และแสดงออกมาได้

ลักขณา สรวิวัฒน์ (2549, หน้า 6) กล่าวว่า การคิดหมายถึงพฤติกรรมภายในสมอง ที่อยู่ในรูปของการปฏิบัติการทางสมองโดยเริ่มจากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นทำให้รู้สึก อึดอัด วิตกกังวล อารมณ์ตึงเครียดไม่สบายใจ การคิดเป็นการแก้ปัญหาให้สำเร็จลุล่วง

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2550, หน้า 30) กล่าวว่าความสามารถย่อย ๆ การคิดในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของการคิดที่สลับซับซ้อน แบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบย่อยคือทักษะการคิดพื้นฐาน และทักษะการคิดขั้นสูง

ชาติ แจ่มนุช (2551, ธันวาคม 13) กล่าวว่า ความสามารถในการคิดเปรียบเสมือนเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ เป็นภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิตทั้งในการแก้ปัญหา เมธีสถานการณ์ การเลือกตัดสินใจที่ถูกต้องเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพ

จากความหมายของการคิดสรุปได้ว่า การคิดหมายถึง กระบวนการทำงานของสมองของมนุษย์เป็นการแสดงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเพื่อจัดหาความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ คิดแก้ปัญหาให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ

4.2.2 ความสำคัญของการคิด

นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการคิดไว้ดังนี้

ลักขณา สรวิวัฒน์ (2549, หน้า 10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการคิด ไว้ว่า

1) การคิดเป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่สำคัญที่สุดเป็นรากฐานของการดำเนินชีวิตของคนและสังคม ซึ่งมนุษย์มีวิธีการตอบสนองที่แตกต่างจากสัตว์คือมีการคิดหาเหตุผล 2) การคิดกับภาษามีความเกี่ยวข้องกันโครงสร้างของภาษามนุษย์แต่ละกลุ่มจะเป็นสื่อทำความเข้าใจระหว่างกันมีอิทธิพลต่อการรับรู้เรียนรู้และหาเหตุผล 3) การคิดกับพฤติกรรม คือทำให้เกิดการกระทำและเปลี่ยนแปลงการกระทำของมนุษย์ ย่อมมีการไตร่ตรอง พิจารณาให้ละเอียดรอบคอบก่อนลงมือกระทำ 4) การคิดเป็นพื้นฐานสติปัญญาและความรู้ความเข้าใจ และหาคำตอบได้ดีหากใช้เวลาในการคิดทบทวน 5) การคิดเป็นพื้นฐานของการตัดสินใจ โดยมีเรื่องราวที่มากกระทบสมองเป็นจำนวนมากจึงเป็นเหตุที่ต้องมีการตัดสินใจหาเหตุผลทางเลือกที่ดีที่สุด 6) การคิดนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญต่าง ๆ ของโลก ด้วยลักษณะของมนุษย์มีความต้องการความสุข เครื่องอำนวยความสะดวก การติดต่อสื่อสาร และ 7) การคิด สร้างความสามารถในการแข่งขันในสังคมแห่งความรู้ ในระดับระหว่างบุคคล สังคมและระหว่างประเทศ และการแข่งขันทางธุรกิจ

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2551, หน้า 4) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการคิดดังนี้

1) สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีระบบ มีหลักการและเหตุผล 2) สามารถพิจารณาสิ่งต่าง ๆ และประเมินงานโดยใช้หลักเกณฑ์อย่างสมเหตุผล 3) รู้จักประเมินตนเองและผู้อื่น 4) ได้เรียนรู้ทั้งเนื้อหาและประสบการณ์ที่มีคุณค่ามีความหมายและประโยชน์ 5) ได้ฝึกทักษะในการทำงาน การใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา 6) มีความรู้ความสามารถในกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ 7) ส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาและการสื่อความหมาย 8) เกิดความสามารถในการคิด

ด้านต่างๆ ได้แก่การคิดอย่างชัดเจน คิดถูกต้อง คิดแจ่มแจ้ง คิดกว้างไกล คิดลุ่มลึก และคิดอย่างสมเหตุผล 9) ทำให้เป็นผู้มีปัญญา มีคุณธรรม ความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย มีความเมตตากรุณา 10) มีทักษะและมีความสามารถในการ เขียน พูด ฟัง และทักษะในการสื่อสาร และ 11) มีการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้อย่างต่อเนื่องในสถานการณ์ที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

พิชัย ทองดีเลิศ,และคนอื่นๆ (2551, หน้า15) กล่าวถึงความสำคัญของการคิด เป็นเครื่องมือในการพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาสำหรับการดำรงชีวิตของคน และใช้ความคิดเป็นผลที่ได้จากการคิดมาเป็นข้อมูลในการพิจารณาเชื่อมโยงความสัมพันธ์ สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวให้มนุษย์เกิดเป็นระบบ สามารถเข้าใจ เรียนรู้และมั่นใจได้ว่าสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ไม่อาจเป็นอันตรายต่อการดำรงชีวิตของตนเอง

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 38) ได้กล่าวไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในการพัฒนาการคิดในวิชาคณิตศาสตร์ซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล มีระเบียบแบบแผนในการคิด สามารถคิดปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 182) ได้กล่าวไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในการเรียนวิชาศิลปะว่าให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม พัฒนาทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม และมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

สรุปความสำคัญของการคิดได้ว่า เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ สามารถแก้ปัญหาชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพทำให้มนุษย์อยู่ร่วมกันได้ในสังคมโลก กล่าวคือ 1) ใช้ในชีวิตประจำวันในการฟัง พูด อ่าน เขียน และการสื่อสาร ช่วยให้ผู้สามารถดำรงชีวิตแก้ปัญหาชีวิตในสังคมโลกที่ย่างยากซับซ้อน 2) เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และแสวงหาความรู้ได้ตลอดชีวิต 3) ช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และเผชิญกับปัญหาได้อย่างเข้มแข็ง 4) เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจสถานการณ์ต่างๆ ในสังคมที่ซับซ้อนให้เป็นที่ยอมรับ 5) เป็นเครื่องมือในการตั้งกฎเกณฑ์ที่สังคมยอมรับและอยู่ร่วมกันได้ และ 6) เป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการพัฒนาสติปัญญาของเด็กและเยาวชน เพื่ออนาคตของชาติ

4.2.3 การพัฒนาการคิด

นักวิชาการได้กล่าวถึงการพัฒนาการคิดไว้ดังนี้

ทิตนา แคมมณี,และคนอื่นๆ (2540, หน้า 63) ได้สรุปแนวทางพัฒนาการคิดไว้ 3 แนวทางคือ การสอนเพื่อให้คิด(teaching for thinking) การสอนการคิด (teaching of thinking) และการสอนเกี่ยวกับการคิด (teaching about thinking)

ธนารักษ์ พรกุล (2543, หน้า 56) กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาผู้เรียน จากการฝึกคิดในระดับขั้นพื้นฐานเป็นกิจกรรมการฝึก 10 ขั้นตอนได้แก่ การสังเกต การบันทึก การฝึก การฟัง การฝึกปุจฉา-วิสัชนา การฝึกตั้งสมมติฐานและตั้งคำถาม การฝึกค้นหาคำตอบ การวิจัย เพื่อหาคำตอบ การเชื่อมโยงบูรณาการ และ การเขียนเชิงวิชาการ

ศิริกาญจน์ โกลสุภภักดิ์ และดารณี คำวังนัง (2545, หน้า 51) ได้กล่าวถึง การสอนเด็กให้คิดเป็นได้แก่ 1) การสอนให้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ 2) การสอนให้คิดวิจารณ์ 3) การสอนให้คิดแก้ปัญหา 4) การสอนให้คิดสร้างสรรค์ และ 5) การสอนให้คิดเป็น

อุษณีย์ อนุรุทธีวงศ์ ไพธิสุข (2545, หน้า 7) กล่าวถึงการฝึกให้เด็กเป็นนักคิดไว้ว่า 1) ครูต้องตระหนักถึงภารกิจและความสำคัญของการพัฒนาการความคิดของเด็ก 2) พ่อแม่ต้องรู้ว่าจะตนเองมีบทบาทสำคัญยิ่งกับการเป็นแบบอย่างนำทางความคิด ลูกจะคิดไม่เป็นถ้าพ่อและแม่ไม่สนับสนุนให้คิด 3) ขจัดอุปสรรคความคิดบางอย่างออกไปได้แก่การเลี้ยงดูด้วยการลงโทษการรังแกมากเกินไป การเลี้ยงแบบปล่อยสายป่านไม่มีการบังคับควบคุมปล่อยให้เรียนรู้เองตามยถากรรม 4) เด็กต้องได้รับการฝึกฝนในชีวิตประจำวัน การฝึกคิดแก้ปัญหา การคิดนอกกรอบ ฝึกให้หุ่มเหตุต่องานที่ทำ 5) ครูต้องให้ความสำคัญกับพฤติกรรมการเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับความสำคัญกับผลการเรียน และ 6) ส่งเสริมในเรื่องโภชนาการ ในการบริโภคอาหารที่มีประโยชน์จะช่วยให้มีเซลล์ปัญญาในการพัฒนาการทางความคิด

สุวิทย์ มูลคำ (2549, หน้า 154) กล่าวถึง การพัฒนาความสามารถในการคิดไว้ 10 ประการได้แก่ 1) การใช้คำถามกระตุ้น 2) เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น 3) เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรม 4) ฝึกทักษะ 5) กระตุ้นและเสริมแรง 6) ยอมรับฟังความคิดเห็น 7) ชี้แนะที่เหมาะสม 8) สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการคิด 9) มีสื่อที่หลากหลาย และ 10) จัดแสดงผลงาน

ลักขณา สรวิวัฒน์ (2549, หน้า 21) ได้กล่าวถึงการพัฒนาการทางความคิดไว้ว่า มนุษย์แรกเกิดจะมีการพัฒนาทางสมองในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความคิด ความจำ อารมณ์และพฤติกรรมทางสังคม การที่ผู้เลี้ยงดูมีพฤติกรรมต่าง ๆ เด็กสามารถเห็นและได้ยินและได้รับการสั่งสอนจากบุคคลรอบข้างอยู่บ่อย ๆ จะทำให้พัฒนาการดีขึ้น เด็กอายุ 7 ปีจะเริ่มเรียนรู้การคิดสิ่งที่เป็นนามธรรม และอายุ 11-12 ปีจะคิดเข้าใจภาษาที่สลับซับซ้อนได้แก่ สถิติปัญหาจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ การฝึกพูดในชั้นเรียนจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้านระเบียบทางความคิดและฝึกด้านการเขียนควบคู่ไปจะมีการพัฒนาการ ด้านจินตนาการ การคิดสร้างสรรค์ การใช้เหตุผลและพัฒนาการทางภาษา ส่วนในระดับมัธยมศึกษาควรมีการพัฒนาการคิดเชิงวิพากษ์ การคิดในสิ่งที่เป็นนามธรรม การพัฒนาตามช่วงและวัยอันควร

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2551, หน้า 230) ได้กล่าวถึงเทคนิคการฝึกทักษะการคิดในการจัดการเรียนการสอนไว้ 15 ประการได้แก่ 1) การอ่าน 2) การฝึกแก้ปัญหา 3) การลงมือทำ 4) การอภิปราย 5) ตั้งคำถามหรือตั้งปัญหา 6) ฝึกสังเกต 7) ฝึกบันทึก 8) ฝึกการ

นำเสนอต่อที่ประชุม 9) ฝึกการฟัง 10) ฝึกปุจฉา-วิสัชนา 11) ฝึกคาดเดา 12) ฝึกการค้นหาคำตอบ 13) ฝึกวิจัย 14) ฝึกเชื่อมโยงบูรณาการ และ 15) ฝึกการเขียนเชิงวิชาการ

พอสรุปได้ว่าการคิดหมายถึง กระบวนการทำงานของสมองของมนุษย์เป็นการแสดงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเพื่อจัดหาความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ คิดแก้ปัญหาให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ซึ่งจะต้องส่งเสริมให้นักเรียนคิดดังนี้ 1) การคิดวิเคราะห์องค์ประกอบเรื่องราวที่ได้พบเห็น 2) การคิดสังเคราะห์เพื่อรวบรวมได้อย่างเหมาะสม 3) การคิดเพื่อสร้างสรรค์งานที่เกิดขึ้นใหม่ 4) การคิดเมื่อได้ฟังสิ่งที่ควรฟัง 5) การคิดวิเคราะห์สถานการณ์ของตนเองในทางบวก 6) การคิดพิจารณาที่ได้จากการดูอย่างเหมาะสม และ 7) การคิดสร้างองค์ความรู้และกำหนดสิ่งที่ทำ

4.3 การแก้ปัญหา

4.3.1 ความหมายของการแก้ปัญหา

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการแก้ปัญหาไว้ดังนี้

สุวิทย์ มูลคำ (2547, หน้า 15) กล่าวว่า การคิดแก้ปัญหาเป็นความสามารถทางสมองในการจัดสถานะความไม่สมดุลที่เกิดขึ้นโดยพยายามปรับตัวเองและสิ่งแวดล้อมให้ผสมกลมกลืนกลับเข้าสู่ภาวะสมดุลหรือสถานะที่เราคาดหวัง

ทิพย์วัลย์ สัจจันทร์ (2548, หน้า 181) กล่าวว่า การแก้ปัญหาเป็นส่วนหนึ่งของการคิดอย่างมีจุดมุ่งหมายเพราะผู้คิดแก้ปัญหาต้องการบทสรุปหลังจากการคิดแก้ปัญหาดำเนินเรียบร้อยแล้ว

ทองสุข รวยสูงเนิน (2550, หน้า 1) กล่าวว่า การแก้ปัญหาเป็นกระบวนการของสมองที่จัดกระทำข้อมูลที่ได้จากการรับรู้ของประสาทที่รับรู้เพื่อนำไปสู่เป้าหมายการคิด

กว้าง ผลสุข (2550, หน้า 11) กล่าวถึง ความหมายของการแก้ปัญหาเป็นความสามารถทางด้านสมอง การคิดและการวิเคราะห์เรื่องราวทางด้านวิทยาศาสตร์ ตลอดจนการเรียนรู้และประสบการณ์เดิม แล้วนำไปสู่ขั้นตอนในการแก้ปัญหาเพื่อให้บรรลุจุดหมาย

ครูลิด, และ รูดนิค (Krulik, & Rudnick, 1993, p. 6) กล่าวว่า การแก้ปัญหาเป็นกระบวนการซึ่งแต่ละบุคคลได้ใช้ความรู้ ทักษะและความเข้าใจเพื่อให้เกิดความพึงพอใจในความต้องการของสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคยมาก่อนเมื่อแก้ปัญหาแล้วสามารถนำสิ่งที่ได้ไปประยุกต์ใช้

จากความหมายของการแก้ปัญหาสรุปได้ว่า หมายถึง กระบวนการซึ่งแต่ละบุคคลได้ใช้สมองในการจัดสถานะความไม่สมดุลกับสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคยมาก่อนโดยนำความรู้ ทักษะ และความเข้าใจ การคิดวิเคราะห์เรื่องราว การเรียนรู้จากประสบการณ์เดิมมาใช้ในการแก้ปัญหาได้

4.3.2 ความสำคัญของการแก้ปัญหา

หน่วยงานและนักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการแก้ปัญหาดังนี้

กรมสุขภาพจิต (2547, หน้า 42) กล่าวว่า การแก้ปัญหาที่มีความสำคัญคือเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความสามารถทางสติปัญญา เป็นความฉลาดทางอารมณ์ คือการรับรู้เข้าใจปัญหาและมีขั้นตอนในการแก้ปัญหา และมีความยืดหยุ่น

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546, หน้า 68) กล่าวถึงความสำคัญในการคิดแก้ปัญหา มี 5 ประการได้แก่ 1) การคิดแก้ปัญหากำหนดความเป็นตนเอง 2) การคิดแก้ปัญหาเป็นพื้นฐานทางสติปัญญาและความเข้าใจ 3) การคิดแก้ปัญหาเป็นพื้นฐานของการตัดสินใจ 4) การคิดแก้ปัญหำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลง 5) การคิดแก้ปัญหาสร้างความสามารถในการแข่งขันในสังคมแห่งความรู้

กว้าง ผลสุข (2550, หน้า 13) กล่าวว่า ความสำคัญในการแก้ปัญหาเป็นเป้าหมายที่กำหนดความเป็นตนเอง ตลอดจนเป็นพื้นฐานของการตัดสินใจ การเปลี่ยนแปลงความสามารถในการแข่งขันในสังคมและความสามารถในการปรับตัวให้ดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข

สรุปความสำคัญของการแก้ปัญหาได้ว่า มีความสำคัญในการใช้ความสามารถทางสติปัญญา เป็นความฉลาดทางอารมณ์ คือการรับรู้เข้าใจปัญหาและมีขั้นตอนในการแก้ปัญหาเป็นความสามารถเฉพาะบุคคล ผู้ที่มีความสามารถสูงการแก้ปัญหาย่อมประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิตให้อยู่รอดปลอดภัยในสังคม

4.3.3 การพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา

นักวิชาการได้กล่าวถึงการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาดังนี้

วันชัย พงษา (2551, ธันวาคม 15) ได้กล่าวถึงการฝึกเด็กให้แก้ปัญหาโดยใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ 9 ขั้นตอนได้แก่ 1) ตระหนักในปัญหา 2) คิดวิเคราะห์วิจารณ์ 3) สร้างทางเลือกที่หลากหลาย 4) ประเมินและเลือกทางเลือก 5) กำหนดและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติ 6) ปฏิบัติด้วยความชื่นชม 7) ประเมินระหว่างปฏิบัติ 8) ปรับปรุงให้ดีขึ้น และ 9) ประเมินผลรวมเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ เด็กจะดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข

สุวิทย์ มูลคำ, และอรทัย มูลคำ (2545, หน้า 108) ได้กล่าวถึงกระบวนการที่ต้องการให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหา มี 5 ขั้นตอนได้แก่ 1) การสังเกตให้นักเรียนได้ศึกษาข้อมูล รับรู้และทำความเข้าใจในปัญหาจนสามารถสรุปถึงปัญหานั้น ๆ 2) การวิเคราะห์ โดยให้ผู้เรียนได้อภิปรายหรือแสดงความคิดเห็นเพื่อแยกแยะประเด็นปัญหา สภาพสาเหตุและลำดับความสำคัญของปัญหา 3) การสร้างทางเลือก เป็นโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาทางเลือกในการแก้ปัญหาอย่างหลากหลายซึ่งอาจมีการทดลอง ค้นคว้า ตรวจสอบ ถ้านักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มควรกำหนดหน้าที่ในการทำงาน 4) เก็บข้อมูลประเมินทางเลือกให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตามแผนและบันทึกการปฏิบัติงานเพื่อรายงานและตรวจสอบความถูกต้องทางเลือก และ 5) สรุปผล เป็นการสังเคราะห์ความรู้ด้วยตนเอง อาจจัดทำในรูปของการรายงาน

ทัศนีย์ เกตุจันตะ (2551, ธันวาคม 25) กล่าวว่า การพัฒนาการคิดแก้ปัญหา มีวิธีการอย่างหนึ่งโดยทำเป็นแบบฝึกการคิดแก้ปัญหา กำหนดสถานการณ์เป็นเรื่องราวให้นักเรียนอ่าน แล้วมีหัวข้อเป็นคำถามให้นักเรียนวิเคราะห์ปัญหาและสรุปการแก้ปัญหา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2551, ธันวาคม 16) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการแก้ปัญหาว่า เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมมีชิ้นงานที่เป็นรูปธรรม ผู้เรียนสัมพันธ์กับผู้สอนและเพื่อนได้พัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหาและตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นสามารถใช้ทักษะการคิดด้วยตนเองแก้ปัญหาจากสถานการณ์หรือปัญหาที่พบน่าสนใจหรือท้าทายให้คิดโดยผ่านการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ด้วยวิธีการที่หลากหลายเช่น บทบาทสมมติ โครงการ การสืบสวนสอบสวน การศึกษานอกสถานที่ซึ่งเป็นการกระตุ้นความสนใจและฝึกความคิดสร้างสรรค์

จากการแก้ปัญหาสรุปได้ว่า กระบวนการซึ่งแต่ละบุคคลได้ใช้สมองในการจัดสภาวะความไม่สมดุลกับสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคยมาก่อนโดยนำความรู้ ทักษะ และความเข้าใจ การคิดวิเคราะห์เรื่องราว การเรียนรู้จากประสบการณ์เดิมมาใช้ในการแก้ปัญหา ดังนี้ 1) การใช้ข้อมูลในการตัดสินใจแก้ปัญหา 2) การวางแผนในการแก้ปัญหา 3) การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นในการตัดสินใจแก้ปัญหา 4) การตัดสินใจโดยใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ 5) การแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อใช้เป็นประสบการณ์ในการแก้ปัญหา และ 6) การตัดสินใจในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

4.4 การใช้ทักษะชีวิต

4.4.1 ความหมายของทักษะชีวิต

นักวิชาการได้ให้ความหมายของทักษะชีวิตไว้ดังนี้

วุฒิพงศ์ ลิ้มปวีโรจน์ (2551, ธันวาคม 10) กล่าวว่า ทักษะชีวิต หมายถึง ความสามารถอันประกอบ ด้วยความรู้ เจตคติ และทักษะ ซึ่งสามารถจัดการกับปัญหา รอม ๆ ตัว ให้อยู่รอดในสภาพสังคมและวัฒนธรรมยุคปัจจุบันได้อย่างมีความสุข

เรืองโรจน์ สุชะวีริยะ (2552, มกราคม 10) กล่าวว่า ทักษะชีวิต หมายถึง ความสามารถในการทำสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง สามารถพึ่งพาตนเองได้

มูลนิธิรักษ์เด็ก (2551, ธันวาคม 22) กล่าวว่า หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการแปรความรู้ และทัศนคติ ค่านิยมไปสู่การกระทำสิ่งที่ทำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2551, ธันวาคม 22) ได้ให้ความหมายของทักษะชีวิตว่าหมายถึง คุณลักษณะหรือความสามารถเชิงสังคมจิตวิทยา เป็นทักษะที่ช่วยให้บุคคลสามารถเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ทักษะการตัดสินใจ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทักษะในการประเมินตนเอง และการควบคุมสถานการณ์ ทักษะในการสื่อสาร ต่อรอง ปฏิเสธและโน้มน้าวจิตใจ ทักษะในการปรับตัว เป็นต้น

มัทธรา ธรรมบุศย์ (2550, ธันวาคม 22) กล่าวว่าทักษะชีวิต (life skills) หมายถึงทักษะที่มนุษย์ทุกคนจำเป็นต้องมีและต้องใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อช่วยให้ตนเองมีความสุข สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ และประสบความสำเร็จ ทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์มีอยู่ 2 อย่างคือ ทักษะทั่วไป (generic skills) กับ ทักษะวิชาชีพ (profession skills)

จากความหมายของทักษะชีวิตสรุปได้ว่าหมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะปรับตัวโดยมีพฤติกรรมที่เหมาะสมสามารถจัดการกับความต้องการ กระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และพึ่งพาตนเอง โดยใช้ความคิดความรู้ ประสบการณ์ การตัดสินใจ ความคิดสร้างสรรค์ของตนเองให้อยู่รอดในสภาพสังคมและวัฒนธรรมที่เหมาะสมได้

4.4.2 องค์ประกอบของทักษะชีวิต

นักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบของทักษะชีวิตไว้ดังนี้

วนิดา ขาวมงคล เอกแสงศรี (2546, หน้า 5) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของทักษะชีวิตขององค์การอนามัยโลก (WHO) แบ่งตามพฤติกรรมการเรียนรู้ 3 ด้านได้แก่ 1) ด้านพุทธิพิสัยประกอบด้วยความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ความคิดสร้างสรรค์ 2) ด้านจิตพิสัยซึ่งมีความตระหนักในตนเองและความเห็นใจผู้อื่น และ3) ด้านทักษะพิสัย การสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสารการตัดสินใจและการแก้ปัญหา การจัดการกับอารมณ์และความเครียด

วุฒิพงศ์ ลิ้มปวีโรจน์ (2551, ธันวาคม 13) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของทักษะชีวิตมนุษย์มี 10 ประการได้แก่ 1) การคิดสร้างสรรค์ 2) คิดอย่างมีวิจารณญาณ 3) การตระหนักในตนเอง 4) การเข้าใจผู้อื่น 5) การตัดสินใจ 6) การแก้ปัญหา 7) การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ 8) การสัมพันธภาพระหว่างบุคคล 9) การจัดการกับอารมณ์ และ10) การจัดการกับความเครียด

มัทธรา ธรรมบุศย์ (2550, ธันวาคม 22) กล่าวว่า องค์ประกอบของทักษะชีวิตมี 3 ด้านได้แก่ 1) ทักษะทางสังคม (social skills) 2) ทักษะในการตัดสินใจ (decision-making skills) และ3) ความสามารถในการทำงาน (employability)

เรืองโรจน์ สุขะวิริยะ (2552, มกราคม 10) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของทักษะชีวิต 3 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะชีวิตด้านความคิดเป็นการใช้เหตุผลและผลโดยรู้สาเหตุของสิ่งที่เกิดขึ้นผลย่อมมาจากเหตุเมื่ออยากได้ผลของการกระทำออกมาดีก็ควรคิดกระทำเหตุที่จะทำให้เกิดผลดี 2) ทักษะชีวิตด้านจิตใจ การฝึกควบคุมความนึกคิดให้อยู่ในสภาพที่มั่นคงใสสะอาด มีความดีงาม ประกอบด้วยคุณธรรมต่าง ๆ ได้แก่ความรัก ความเมตตากรุณา ความเป็นมิตร ความมีน้ำใจการยอมรับและเห็นความสำคัญของผู้อื่น และ3) ทักษะชีวิตด้านการกระทำและการฝึกฝนตนเองให้มีทักษะวินัยในตนเองเพื่อควบคุมพฤติกรรมให้เหมาะสมไม่เบียดเบียน สร้างความรำคาญไม่สร้างความเดือดร้อนสามารถอยู่กับคนอื่นได้ดีจะเป็นประโยชน์ต่อสังคม

พิชัย ทองดีเลิศ,และคนอื่นๆ (2551, หน้า 147) ได้เรียบเรียงจากแนวคิดของ มาสโลว์ (Maslow) ถึงองค์ประกอบที่ทำให้เกิดการมีคุณภาพชีวิต 2 ด้านได้แก่ 1) การได้รับสิ่ง

ที่จำเป็นต่อชีวิตทั้งทางร่างกายและจิตใจเพราะว่าชีวิตประกอบด้วยร่างกายและจิตใจตามที่มาสโลว์ (Maslow) ได้ลำดับชั้นความต้องการ 5 ระดับที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจเกิดการปฏิบัติได้แก่ ความต้องการทางกาย ความมั่นคงปลอดภัย ความรัก ความนับถือ การบรรลุศักยภาพแห่งตน และ2) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาวะทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

จากองค์ประกอบของทักษะชีวิตสรุปได้ว่ามี 3 ด้านได้แก่ 1) ด้านพุทธิพิสัย ประกอบด้วย ความคิดสร้างสรรค์ ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ 2) ด้านจิตพิสัยประกอบด้วย ความตระหนักรู้ในตน ความเห็นใจผู้อื่น ความภูมิใจในตนเองและความรับผิดชอบต่อสังคม และ3) ด้านทักษะพิสัย ประกอบด้วย การสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสารการตัดสินใจและการแก้ไขปัญหา การจัดการกับอารมณ์และความเครียด

4.4.3 การพัฒนาทักษะชีวิต

นักวิชาการได้กล่าวถึงการพัฒนาทักษะชีวิตไว้ดังนี้

วนิดา ขาวมงคล เอกแสงศรี (2546, หน้า 34) ได้กล่าวถึงการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนไว้ 8 ประการ ดังนี้

1) การพัฒนาชีวิตสู่ เก่ง ดี มีสุข ตามพระราชบัญญัติปฏิรูปการศึกษา พ.ศ. 2542 ได้แก่ มีความรู้และทักษะพื้นฐานตามหลักสูตร มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และมีวิจารณ์ญาณเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และมีทักษะในการทำงานรักการทำงาน มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริตและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

2) การพัฒนาให้มีมาตรฐานของความเป็นคนดี หมายถึงเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมอันพึงประสงค์ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 มาตรฐานที่ 4,9 และ 10 ได้แก่ คุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว และมีจิตสำนึกที่ดี การเป็นคนดีต้องมีเมตตา กรุณา มีน้ำใจ รู้จักกาลเทศะและอยู่ร่วมกันเป็น

3) การเห็นคุณค่าในตนเอง คือความรู้สึกในทางบวกที่บุคคลมีความเข้าใจ รับรู้และยอมรับในตนเองมีความเข้าใจในตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง มีพลังความเข้มแข็งในการจัดการควบคุมชีวิตของตนเองให้สามารถในการดำเนินชีวิตของตนเองได้

4) การปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สังคมและเทคโนโลยี คุณค่าของธรรมชาติที่มีต่อมนุษย์นั้นเป็นสิ่งประมาณค่ามิได้ชีวิตเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ ควรปลูกฝังให้นักเรียนเห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติที่มีต่อชีวิต

5) ระดับอารมณ์ หรือระดับความฉลาดทางอารมณ์เป็นวุฒิภาวะในการควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนเอง เป็นความสามารถในความเข้าใจและยอมรับในผู้อื่นที่มีความรู้สึกนึกคิดและมีความต้องการเช่นเดียวกัน

6) รู้จักปัญหาความเสี่ยงจากสารเสพติด สาเหตุที่ไปเกี่ยวข้องเกิดจากความอยากรู้อยากลอง ความเข้าใจว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเพื่อน ปัจจัยทางเศรษฐกิจทางสังคมและครอบครัวแตกแยก นักเรียนจะต้องรู้จักปัญหาและมีการปรับตัวไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

7) รู้จักปัญหาความเสี่ยงจากโรคเอดส์ จะต้องมีความรู้และความเข้าใจถึงโรคเอดส์ที่มีความรุนแรงถึงชีวิตและแพร่กระจายอย่างรวดเร็วในกลุ่มวัยรุ่น จะต้องสอนให้รู้ เข้าใจ ป้องกันและพัฒนาทักษะการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง

8) รู้จักปัญหาความเสี่ยงทางเพศ ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันมีมาก และซับซ้อน การพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อใช้ป้องกันและแก้ปัญหาความเสี่ยงทางเพศมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ได้แก่การวางตัวกับเพศตรงข้าม การป้องกันให้ตนเองพ้นจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ การเลือกรู้จักรับข้อมูลข่าวสารเรื่องเพศ และการรู้จักห้ามใจตัวเอง

มัณฑรา ธรรมบุศย์ (2550, ธันวาคม 22) กล่าวถึง ทักษะชีวิตมีขอบเขตที่กว้างขวางมากเพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องทั้งความรู้และทักษะของบุคคล 3 ด้านได้แก่

1. ทักษะในการดำรงชีวิตประจำวัน จะแสดงความสามารถให้เห็นอย่างชัดเจน ได้แก่ 1) ความสามารถ บริหารจัดการระบบการเงิน 2) การเลือกและจัดการงานบ้าน 3) การดูแลตนเอง 4) ตระหนักถึงความปลอดภัย 5) การจัดหาการบริโภคอาหาร 6) การซื้อและถนอมเครื่องแต่งกาย 7) การแสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดี 8) การใช้เวลาว่างและเครื่องนันทนาการ และ9) ความสามารถอยู่ร่วมกับชุมชน

2. ทักษะเฉพาะบุคคลและทักษะทางสังคม 1) ความสามารถในการรู้จักตนเอง 2) การสร้างความมั่นใจในตนเอง 3) การแสดงพฤติกรรมที่รับผิดชอบต่อสังคม 4) ความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์ 5) การพึ่งพาตนเอง 6) การแก้ไขปัญหา และ7) การติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น

3. ทักษะการประกอบอาชีพ 1) ความรอบรู้และความสามารถในการสำรวจทางเลือกอาชีพ 2) การวางแผนทางเลือกอาชีพ 3) การแสดงนิสัยและพฤติกรรมที่เหมาะสมในการทำงาน 4) การแสวงหางาน การรักษาความปลอดภัย และการรักษางาน 5) การดูแลสุขภาพ และ6) ความสามารถในการประกอบอาชีพ

ยุดา รักไทย,และปานจิตต์ โกญจนาวรรณ (2550, หน้า 13) กล่าวว่าการใช้ทักษะชีวิตในการเรียนไว้ว่า 1) ต้องรู้จักเตรียมตัวเรียน สำรวจสถานที่เรียน พบอาจารย์ที่ปรึกษา 2) รู้จักการบริหารเวลาและทำความเข้าใจกับวิชาที่ต้องเรียน 3) เข้าห้องเรียนให้เป็นต้องรู้ถึงประโยชน์จากการเข้าห้องเรียนเตรียมตัวเข้าห้องเรียนฟังให้ตีเข้าใจปัญหาทั่วไปในห้องเรียน 4) ใช้ห้องสมุดให้เป็นประโยชน์วิธีค้นหาข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ 5) อ่านอย่างชาญฉลาดวิเคราะห์ปัญหาในการอ่านและทางแก้ 6) การจดจำอย่างมีประสิทธิภาพ 7) การพัฒนาการจำโดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ได้แก่ ใช้คำกลอน จังหวะ การแบ่งกลุ่ม การสัมพันธ์กัน คำย่อหรือผูกคำใหม่ ชุดคำ เรื่อง และ8) การส่งงานที่ครูมอบหมายให้ทันตามกำหนด

พิชัย ทองดีเลิศ,และคนอื่น ๆ (2551, หน้า 209) ได้กล่าวถึงการพัฒนาความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตในด้านการพัฒนาบุคลิกภาพ และการพัฒนาบุคลิกภาพโดยการแต่งกายได้แก่ 1) มารยาททางกายได้แก่ การยืน การเดิน การนั่ง การแสดงความเคารพ การพูด การเคลื่อนไหวในส่วนต่างๆ ของร่างกาย การแนะนำ การสนทนา การใช้โทรศัพท์

การประชุม การพักผ่อนกับผู้อื่น การชมกีฬาหรือการแสดง การร่วมงานมงคล และ
อวมงคล และ 2) การพัฒนาบุคลิกภาพได้แก่ ความรู้เรื่องท่วงท่าที่กริยา การแต่งกายเพื่อสร้าง
เสริมบุคลิกภาพ แฟชั่นและสไตล์ การแต่งกายของผู้ที่มีรูปร่างต่าง ๆ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 7) ได้กล่าวถึง
สมรรถนะสำคัญในหลักสูตรแกนกลางเรื่องความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตว่าเป็นการนำเอา
กระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเองการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การ
ทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การ
จัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับสภาพการ
เปลี่ยนแปลงและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อ
ตนเองและผู้อื่น

จากทักษะชีวิตสรุปได้ว่า หมายถึงความสามารถของบุคคลที่จะปรับตัวโดยมี
พฤติกรรมที่พึงประสงค์ ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสมและมีความสุขในสังคมดังนี้ 1) การ
ทำงานเป็นขั้นตอน 2) การรักษาความสามัคคีในหมู่คณะ 3) การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
4) การรับผิดชอบต่อหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย 5) การปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่ม 6) การ
หลีกเลี่ยงยาเสพติด 7) การรักษาอนามัยในการเข้าสังคมตามวัฒนธรรมไทย และ 8) การแก้ปัญหา
ความขัดแย้งได้อย่างเหมาะสม

4.5 การใช้เทคโนโลยี

4.5.1 ความหมายของเทคโนโลยี

นักวิชาการได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีไว้ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 406) ได้กล่าวถึงความหมายเทคโนโลยีว่า
เป็นวิทยาการเกี่ยวกับศิลปะในการนำเอาวิทยาศาสตร์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ

พรหมพัฒน์ จันทร์กระจ่าง (2549, หน้า 15) กล่าวว่าเทคโนโลยีหมายถึง
การประยุกต์กระบวนการ ความรู้ ทางด้านวิทยาศาสตร์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ การศึกษาพัฒนา
ความรู้เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของสิ่งต่าง ๆ

กิดานันท์ มลิทอง (2548, หน้า 5) กล่าวว่าเทคโนโลยีหมายถึง การนำ
แนวคิด หลักการ เทคนิคความรู้ ระเบียบวิธี กระบวนการตลอดจนผลผลิตทางวิทยาศาสตร์ทั้ง
ในด้านสิ่งประดิษฐ์และวิธีการปฏิบัติมาประยุกต์ใช้เพื่อขยายขีดความสามารถของมนุษย์

อดิศร ก้อนคำ (2552, มกราคม 10) กล่าวว่า เทคโนโลยีเป็นการนำความรู้
ทางวิทยาศาสตร์มาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาและปฏิบัติการอย่างเป็นระบบโดยสามารถ
นำไปใช้ในสาขาต่าง ๆ กันได้แก่การเกษตร การคมนาคม การแพทย์ ในชีวิตประจำวันการ
สื่อสารและการศึกษา

ชญาณี โพนุสิน (2552, มกราคม 9) กล่าวว่า เป็นการนำเอาความคิด หลักการ ความรู้ ระเบียบวิธี กระบวนการตลอดจนผลผลิตทางวิทยาศาสตร์ ทั้งในสิ่งประดิษฐ์ และวิธีปฏิบัติมาประยุกต์ใช้ในระบบงานเพื่อช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

วีรภัทร สุวรรณชาติ (2551, ธันวาคม 10) กล่าวว่าเทคโนโลยี หมายถึง การประยุกต์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์มาจัดทำข้อมูลให้เกิดประโยชน์ต่อมนุษย์ เทคโนโลยี จึงเป็นเป็นวิธีการเพิ่มมูลค่าของสิ่งต่างๆ ให้เกิดประโยชน์มากขึ้น

จากความหมายของเทคโนโลยีสรุปได้ว่าหมายถึงการนำความรู้ทางด้าน วิทยาศาสตร์หรือความรู้ด้านอื่นๆ ได้แก่ หลักการ ความรู้ เทคนิควิธี กระบวนการ สิ่งประดิษฐ์ วิธีปฏิบัติในระบบงานช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการทำงานให้ดียิ่งขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพและประหยัดรวดเร็วทำให้ชิ้นงานบรรลุจุดหมาย

4.5.2 ความเป็นมาของเทคโนโลยี

นักวิชาการได้กล่าวถึงความเป็นมาของเทคโนโลยีดังนี้

กิดานันท์ มลิทอง (2548, หน้า 5) กล่าวว่าคนเรารู้จักใช้เทคโนโลยี มาตั้งแต่อดีต นับตั้งแต่การทำเครื่องมือล่าสัตว์เพื่อนำมาเป็นอาหารรู้จักการฝนหินเพื่อให้เกิด การทำอาหารให้สุก เทคโนโลยีในอดีตอย่างหนึ่งที่ได้เห็นได้ชัดคือ พีรามิดของชาวอียิปต์โบราณที่ สร้างขึ้นโดยวิธีต่อทางลำเลียงลาดเพื่อลากก้อนหินขึ้นไปก่อสร้าง เทคโนโลยีมีการพัฒนาขึ้น การค้นคิดประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ การใช้เครื่องจักรกล ศตวรรษที่ 20 มีการประดิษฐ์โทรทัศน์ ภาพยนตร์ เครื่องเสียง และเป็นยุคแรกของคอมพิวเตอร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี (2551, ธันวาคม 22) กล่าวว่า การใช้ เทคโนโลยีมนุษย์ได้รู้จักใช้มาตั้งแต่ในอดีตโดยหลังปีค.ศ. 1850 มนุษย์ได้พัฒนาเทคโนโลยี ใช้ รถม้าเป็นพาหนะ มีการใช้เรือใบ และต่อมาคิดค้นเครื่องจักรไอน้ำ รถไฟ หลังปี ค.ศ. 1960 มนุษย์พัฒนาเทคโนโลยีสร้างเครื่องบิน คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสื่อสาร อินเทอร์เน็ต ระบบ สื่อสารไร้สาย โทรศัพท์เคลื่อนที่

จากความเป็นมาของเทคโนโลยีสรุปได้ว่าเทคโนโลยีเป็นสิ่งของเครื่องใช้ ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน การใช้เทคโนโลยีมนุษย์ได้คิดค้นและพัฒนาสิ่งใหม่ที่จะอำนวยความสะดวก สะดวกในชีวิตประจำวัน เริ่มตั้งแต่ยุคหิน โลหะและปัจจุบัน คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสื่อสาร อินเทอร์เน็ตและระบบสื่อสารไร้สาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ปัจจุบันเป็นการสื่อสารที่ไร้พรมแดน สามารถติดต่อได้ทั่วโลกและเป็นยุคข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็ว

4.5.3 ความสำคัญของเทคโนโลยี

นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของเทคโนโลยีดังนี้

จุมพจน์ วนิชกุล (2551, ธันวาคม 20) ได้กล่าวถึงเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ มีความสำคัญ การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา ปัจจุบันอินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางการกระจาย การเรียนรู้ในรูปแบบหนึ่ง มีบทบาทมากในการศึกษาของนักเรียน ส่วนมากจะรู้จักอินเทอร์เน็ต

เป็นเครื่องมือชิ้นใหม่ของการแสวงหาความรู้และความบันเทิงตลอดจนเป็นการสื่อสารผ่านทางหน้าจอกอมพิวเตอร์ และยังเป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงกันไว้ทั่วโลก

กิดานันท์ มลิทอง (2548, หน้า 21) ได้กล่าวถึงความสำคัญของเทคโนโลยีไว้ว่า การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษาจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ทำให้มีรูปแบบการสอนที่ทันสมัย เช่น โครงการศึกษาสายสามัญด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน โครงการห้องเรียนไอที และโครงการสร้างความรู้บนเว็บไซต์

ภูวเดช โพธิ์สันติกุล (2551, ธันวาคม 22) ได้กล่าวถึงความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ 1) เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน 2) เพิ่มผลผลิต 3) พิ่มคุณภาพบริการลูกค้า 4) ผลิตภัณฑ์ใหม่และขยายผลผลิต 5) สามารถสร้างทางเลือกเพื่อแข่งขันได้ 6) สร้างโอกาสทางธุรกิจ และ7) การนำเสนอสินค้า

อณูภา พัทวี (2552, มกราคม 10) กล่าวว่าความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้มีการพัฒนาคิดค้นสิ่งอำนวยความสะดวกสบายต่อการดำชีวิตเป็นอันมาก เทคโนโลยีได้เข้ามาเสริมปัจจัยพื้นฐานการดำรงชีวิตได้เป็นอย่างดี การสร้างที่พักอาศัยมีคุณภาพมาตรฐาน สามารถผลิตสินค้า ให้บริการต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์มากขึ้น เทคโนโลยี ระบบการผลิตสามารถผลิตสินค้าได้เป็นจำนวนมากมีราคาถูกลง สินค้าได้คุณภาพ เทคโนโลยีทำให้มีการติดต่อสื่อสารกันได้สะดวก การเดินทางเชื่อมโยงถึงกัน ทำให้ประชากรในโลกติดต่อรับฟังข่าวสารกันได้ตลอดเวลา

จากความสำคัญของเทคโนโลยีสรุปได้ว่า มีความจำเป็นในการดำรงชีวิตในเรื่องของปัจจัยสี่ได้แก่ 1) เทคโนโลยีเกี่ยวกับ อาหาร การก่อสร้าง สิ่งทอต่าง ๆ และยารักษาโรค 2) ความต้องการอยู่ให้รอดพ้นจากภัยธรรมชาติมนุษย์ต้องหาวิธีการที่จะให้รอดพ้นได้แก่การใช้เทคโนโลยีเพื่อการตรวจพยากรณ์ลมฟ้าอากาศ 3) ความไม่รู้ของมนุษย์จึงเกิดเทคโนโลยีการผลิตอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ 4) มีความสำคัญต่อการบันเทิงและการพักผ่อนได้แก่ เครื่องเล่นแผ่นเสียง บันทึกภาพทำให้เกิดภาพยนตร์ และเพลง ดนตรี

4.5.4 การพัฒนาการสอนเทคโนโลยี

นักวิชาการได้กล่าวถึงการพัฒนาการสอนเทคโนโลยีไว้ดังนี้

เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์ (2545, หน้า 165) กล่าวว่าการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาต้องรู้จักการนำมาใช้ 10 ประการได้แก่ 1) หลักการจูงใจ 2) การพัฒนามโนทัศน์ 3) กระบวนการเลือกและการสอนด้วยสื่อและเทคโนโลยี 4) การจัดระเบียบประสบการณ์เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 5) การมีส่วนร่วมและปฏิบัติ ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วม 6) การฝึกซ้ำและการเปลี่ยนแปลงสิ่งเร้าบ่อย ๆ จะช่วยส่งเสริมความเข้าใจ 7) อัตราการเสนอสื่อในการเรียนการสอน 8) ความชัดเจน ความสอดคล้องและความเป็นผล 9) การถ่ายโยงที่ดี และ10) การให้ผู้เรียนได้รู้ผลการปฏิบัติ

กิดานันท์ มลิทอง (2548, หน้า 31) กล่าวว่ากระบวนการสอนเทคโนโลยีสามารถผสมผสานร่วมกันเพื่อให้กระบวนการเรียนรู้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ โดยใช้ทรัพยากรและวิธีการที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ต้องอาศัยการรับรู้โดยการมีส่วนร่วมและการฝึกปฏิบัติตลอดจนกระบวนการสอนทุกรูปแบบซึ่งสามารถทำให้นักเรียนเรียนรู้เรื่องเทคโนโลยีได้ตลอดเวลา เพื่อจะได้รู้จักใช้เทคโนโลยีอย่างเต็มสมรรถนะและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 7) ได้กล่าวถึงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในเรื่องของการพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีและสามารถสอดแทรกและบูรณาการการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระได้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้เข้าใจมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตเท่าทันการเปลี่ยนแปลงสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์และแข่งขันในสังคมไทยและสากล

จากการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสรุปได้ว่าหมายถึง การนำความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์หรือความรู้ด้านอื่นๆ ได้แก่ หลักการ ความรู้ เทคนิควิธี กระบวนการ สิ่งประดิษฐ์วิธีปฏิบัติในระบบงานช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการทำงานให้ดียิ่งขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและประหยัดรวดเร็วของงานซึ่งนักเรียนมีทักษะการใช้เทคโนโลยีดังนี้

- 1) การรู้จักการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์
- 2) การศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง
- 3) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม
- 4) การใช้เครื่องมือ อุปกรณ์งานช่างได้เหมาะสม
- 5) การใช้และซ่อมแซมอุปกรณ์ไฟฟ้าได้
- 6) การใช้อุปกรณ์ในการประกอบอาหาร
- 7) การใช้อินเทอร์เน็ต
- 8) การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่
- และ 9) การใช้ยารักษาสุขภาพร่างกายเบื้องต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ชัยพร สกมลพนาภิรักษ์ (2544, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานครพบว่า เมื่อจำแนกอาชีพผู้ปกครองที่แตกต่างกัน ทำให้ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุวิทย์ แบงทิศ (2544, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามทฤษฎีของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร พบว่าผู้บริหารและครูมีทฤษฎีอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกบทบาทหน้าที่และวุฒิการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กำพล คงพันธ์ (2545, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการสมาคมครูผู้ปกครองและศิษย์เก่าต่อการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตราชนครินทร์ ผลการวิจัยพบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ณัฐพงศ์ เพชรสุวรรณ (2545, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนคติของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสวนศรีวิทยาอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร พบว่าในภาพรวมเห็นด้วยมากที่สุด ทดสอบสมมติฐาน เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพและรายได้ไม่แตกต่างกัน

จิราภรณ์ วสุวัต มั่นเศรษฐวิทย์ (2546, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันสำหรับเด็กปฐมวัยในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า หลังการเข้าร่วมในการใช้นวัตกรรมเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการส่งเสริมความสามารถและการนำไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด

บัญญัติ ทองบุราณ (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ได้ใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นผลการวิจัยพบว่าการจัดการเรียนการสอนและการวัดการประเมินผลมีความเหมาะสมระดับมาก

เสงี่ยม ไกรทอง (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนคติของผู้ปกครองต่อการพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์พบว่าในภาพรวมมีทัศนคติอยู่ในระดับมาก เมื่อทดสอบสมมติฐานได้แก่เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการสอนพบว่าไม่แตกต่างกัน

กฤษณา หัสรินทร์ (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนคติของผู้ปกครองต่อการพัฒนาการของบุตรหลานในโรงเรียนอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามเพศ อายุ รายได้และการศึกษาของผู้ปกครอง มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางในด้านการสนใจเรียน ลักษณะนิสัยและด้านความรู้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ รายได้และการศึกษาของผู้ปกครองไม่แตกต่างกัน

นพวรรณ วงศ์วิชัยวัฒน์ (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะชีวิตในการปฏิบัติตนโดยใช้การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติในการปฏิบัติตนให้รอดพ้นจากสังคมอยู่ในระดับมาก หลังการทดลองสูงกว่าการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

พัชรินทร์ สมพงษ์ (2547) ได้ศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในโรงเรียนวัดราชบพิศ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านคุณภาพผู้บริหารและครูเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมาเป็นด้านคุณภาพนักเรียนและด้านค่าใช้จ่ายบริการ สภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ และความปลอดภัย

ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ อาชีพต่างกัน มีการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน ไม่แตกต่างกัน

กองสิน อ่อนवाद (2548, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การศึกษาแบบร่วมมือผล การศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชัยชนะ ใจแก้ว (2548, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนคติของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนนวมราชานิตตามาตุวิทยา อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี : การจัดการศึกษา การเปรียบเทียบเมื่อ จำแนกตามอาชีพ อายุ ระดับการศึกษาและรายได้ใน ภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อแยกรายด้านพบว่า ด้านสถานที่และด้านวิชาการแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นงเยาว์ คุณเที่ยง (2548, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการฝึกคิดแบบหวมวกทกโบในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาผลการวิจัยพบว่าหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ไสว สายแก้ว (2548, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแบบการคิดของนักเรียนมัธยมศึกษาใน จังหวัดสุรินทร์ การคิดวิเคราะห์ การคิดแยกประเภท และการคิดแบบโยงความสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนชายมีลักษณะการคิดแบบโยงความสัมพันธ์มากที่สุดรองลงมาคือคิด จำแนกประเภท และคิดวิเคราะห์ นักเรียนหญิงมีลักษณะการคิดแบบโยงความสัมพันธ์มากที่สุด รองลงมาคือคิดวิเคราะห์และคิดจำแนกประเภทและการคิดแบบโยงความสัมพันธ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมธาวิ อุดมธรรมมานุภาพ (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้ทักษะชีวิตเพื่อ พัฒนาคนด้านความฉลาดทางอารมณ์ (ดี เก่ง สุข) ตามแนวคิดของกรมสุขภาพจิตด้วย โปรแกรมการฝึกทางจิตวิทยา ผลการศึกษาพบว่าหลังจากฝึกแล้วนักศึกษามีคะแนนความฉลาด ทางอารมณ์ในแต่ละด้านมากกว่าการฝึก

จิรพงษ์ นามมงคล (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนคติของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชน สามัญสอนภาษาจีนในกรุงเทพมหานครและ เขตปริมณฑล ผลการศึกษาพบว่าประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการตามทัศนคติของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนเอกชนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบสถานภาพ อายุ และ ประสบการณ์ทำงานในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจำแนก ตามตำแหน่งและระดับการศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

สุชาติ กาญจนประดิษฐ์ (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสนับสนุนการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามทัศนคติของครูประถมศึกษาในอำเภอทับสะแก สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า ครูและผู้บริหารมีทัศนคติต่อการสนับสนุนการ จัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ครูที่มีเพศหรือระดับการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่อการ

จัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน ครูที่มีอายุต่างกันมีทัศนคติต่อการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

สมจิตร คงเพชรศักดิ์ (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ใน 7 ด้านคือ ใน 7 ด้านคือ การเตรียมความพร้อม การจัดทำหลักสูตร การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร การใช้หลักสูตร การนิเทศกำกับติดตามและการปรับปรุงพัฒนากระบวนการพบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบเมื่อจำแนกตามตำแหน่งความสามารถของครูผู้สอนในการนำหลักสูตรไปใช้ ปัญหาการสร้างหลักสูตรพบว่ามีความต้องการไม่แตกต่างกัน ด้านความพึงพอใจในการใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เกศวดี อมรมงคลกิจ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนคติของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อเปรียบเทียบจำแนกเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ความเกี่ยวข้องกับนักเรียนและรายได้ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

รุ่งทิพย์ ตั้งพานิชวงศ์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ปกครองในการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามอายุ ขนาดของโรงเรียนและกลุ่มผู้มีส่วนร่วมในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ยุพา แก้วงาม (2552, มกราคม 13) ได้ศึกษาผลการสอนทักษะชีวิตสำหรับเยาวชนที่มีต่อนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โปรแกรมการสอนทักษะชีวิต แบบประเมินทักษะชีวิต ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนทักษะชีวิตมีการพัฒนาทักษะชีวิตสูงกว่า นักเรียนที่ไม่ได้รับการสอนทักษะชีวิต ในระยะหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ.05 นักเรียนที่ได้รับการสอนทักษะชีวิตมีการพัฒนาสูงกว่า นักเรียนที่ไม่ได้รับการสอนทักษะชีวิตในระยะติดตามผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ได้รับการสอนทักษะชีวิตมีการพัฒนาทักษะชีวิตในระยะหลังการทดลอง สูงกว่าระยะก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ได้รับการสอนทักษะชีวิตมีการพัฒนาทักษะชีวิตในระยะติดตาม ผลกับระยะหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. งานวิจัยต่างประเทศ

ยูเนสโก (UNESCO, 1978, p.66) ได้สรุปปัญหาในการใช้หลักสูตรบางประเทศในทวีปเอเชีย ซึ่งได้แก่ประเทศอัฟกานิสถาน บังคลาเทศ อินเดีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และศรีลังกา พบว่าปัญหาการใช้หลักสูตรเป็นปัญหาเกี่ยวกับการขาดการประสานงานที่กระหว่างพบรายงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ผู้บริหารให้ความสนใจระหว่างการเปลี่ยนแปลง

หลักสูตร ขาดการติดตามผลการใช้หลักสูตรของครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง ขาดงบประมาณ อุปกรณ์ และขาดการวางแผน

พิทรี (Pitri, 2002, p. 345) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการศึกษาและการแก้ปัญหาโดยใช้ศิลปะของเด็กปฐมวัย ตามแนวการจัดการศึกษาของ เรกจิโอ เอมิเลีย โดยสังเกตพฤติกรรมจากการเล่น การแสดงออกทางความคิด การสื่อสาร การใช้ชีวิตประจำวันในห้องเรียน กิจกรรมกลางแจ้งจากการบันทึกข้างสนามและใช้แบบทดสอบจากกิจกรรมศิลปะพบว่าเด็กปฐมวัยมีการแก้ปัญหาจากการร่วมกิจกรรมอยู่ตลอดเวลาจนเป็นนิสัยและมีการเชื่อมโยงการตัดสินใจของเด็กมีการพัฒนาการทางความคิด การแสดงออก เด็กจะเกิดการแก้ปัญหาเพราะขาดประสบการณ์ไม่มีทักษะการเรียนรู้และไม่สามารถจัดการกับสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองปัญหาเหล่านี้แก้ไขได้โดยครูผู้สอนคอยแนะนำช่วยเหลือ

คาร์ (Carr, 2008, abstract) ได้ทำการเปรียบเทียบสมรรถนะในด้านการคิดในวิชาคณิตศาสตร์ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่ การวางแผน ความแม่นยำ ความคล่องแคล่ว การคาดคะเน และความมั่นใจ กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักศึกษา เกรด 2 ในโรงเรียนทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของรัฐจอร์เจียจำนวน 7 แห่ง ผลการศึกษพบว่า การเปรียบเทียบสมรรถนะในด้านการคิดในวิชาคณิตศาสตร์ในด้าน การวางแผน ความแม่นยำ ความคล่องแคล่ว การคาดคะเน และความมั่นใจแตกต่างกันเมื่อจำแนกตามเพศ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ทรรศนะของผู้บริหาร ครูและ ผู้ปกครอง ต่างก็มีความคิดเห็นและต้องการที่จะ ให้นักเรียนมีคุณภาพและให้มีสมรรถนะตามเกณฑ์ และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจ ในการพัฒนานักเรียนและมีความคิดเห็นการพัฒนาในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ การศึกษาและ ประสบการณ์ทำงานโดยภาพรวมมีทั้งแตกต่างและไม่แตกต่างกัน ต่างก็มีความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะนักเรียนให้มีคุณภาพ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์มีคุณค่าต่อสังคมและเกิดคุณภาพต่อการจัดการศึกษาต่อไป